

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Кафедра	Дизайн тканин та одягу	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	обов'язкова
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри	1, 2

ТЕХНОЛОГІЯ ШВЕЙНИХ ВИРОБІВ

Семестр 1
(осінній 2023/24 н.р.)

Викладач	Попова Тетяна Іванівна, доцент кафедри ДТО, к.пед.н., popova.tetiana@ksada.org
E-mail	
Заняття	за розкладом, он-лайн
Консультації	за домовленістю
Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 1, майстерня 1
Телефон	(057) 706-02-38 (кафедра «Дизайн тканин та одягу», корпус 3, ауд. 317)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ (зокрема, в умовах дистанційного навчання)

Офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи у робочі дні. Умови листування наступні: 1) в *темі* листа необхідно обов'язково зазначати називу дисципліни (ТШВ); 2) в полі тексту листа позначати, хто звертається – анонімні листи розглядатися не будуть; 3) надіслані файли необхідно підписувати таким чином: *прізвище студента_завдання (номер або тема)*. Слід враховувати розширення: текст – *doc, docx*, ілюстрації – *jpeg, pdf*. Усі роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача у визначеній ним термін. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, та консультування з викладачем повинні відбуватися виключно у визначені дні та години. За бажанням і зі спільнотою згоди, можна пропонувати інші форми листування або дистанційного спілкування, окрім листування через E-mail, Messenger, Viber, тощо.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Технологія швейних виробів» є певний обсяг знань з дисципліни «Матеріалознавство». Обов'язковим є достатній рівень навичок роботи з текстильними матеріалами та швейними (голка, ножиці) інструментами.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни полягає в наданні студентам теоретичних знань та практичних навичок з технології виготовлення швейних виробів широкого асортименту (жіночий, чоловічий та дитячий одяг).

Завдання дисципліни – ознайомлення студентів з послідовністю виконання робіт при виготовленні одягу, а також з обладнанням, що застосовується у швейному виробництві.

Дисципліна забезпечує такі компетентності: ІК – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю і невизначеністю умов; ЗК 1 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; СК 1 – Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну; СК 6 – здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

Програмні результати навчання: ПРН 1 – Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях; ПРН 4 – Визначати мету, завдання та етапи проектування; ПРН 6 – усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні; ПРН 8 – Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію; ПРН 12 – Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності; ПРН 16 – Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни «Технологія швейних виробів» визначається професійною адаптацією мислення, візуальних особливостей сприйняття та практичними навичками виготовлення вузлів швейних виробів широкого асортименту. Виконуючи практичні завдання, студенти одержують навички роботи з тканинами, ниткаміта іншими матеріалами при виготовленні окремих вузлів різноманітних швейних виробів, опановують обладнання, що застосовується у швейному виробництві. Отримані знання та практичні навички можуть бути використані в розробці проектних пропозицій та в практичній професійній діяльності дизайнера одягу.

Дисципліна вивчається протягом першого та другого семестрів 1 курсу (8 кредитів ECTS, 240 навчальних годин, з них: аудиторні лекційні (40), аудиторні практичні (80 годин), самостійна робота (120 годин). Структура дисципліни складається з 4-х модулів (по 2 модулі в кожному семестрі). Вивчення повного курсу завершується диференційованим заліком.

1 семестр містить 2 модуля: 6 лекційних тем та 10 завдань.

1 МОДУЛЬ:

Змістовий модуль 1.1. Основи технології швейних виробів

Тема 1. Загальні відомості про асортимент та конструкцію швейних виробів. Засоби з'єднання деталей. Ручні стібки та строчки. Волого-теплова обробка (ВТО) деталей. Клейові з'єднування при виготовленні швейних виробів.

Тема 2. Машинні стібки та строчки. Класифікація машинних швів.

Тема 3. Обробка дрібних деталей. Обробка воланів, шлярок, рюш та з'єднування їх з основними деталями швейних виробів.

Практичні заняття:

1. Опанування та виконання ручних стібків та строчек.
  2. Опанування та виконання простих машинних операцій на універсальному та спеціальному обладнанні.
  3. Виконання з'єднувальних машинних швів.
  4. Виконання крайових машинних швів.
  5. Виконання оздоблювальних машинних швів.
- 5 завдань спрямовані на виконання ручних стібків та строчек, опанування простих машинних операцій на універсальному, спеціальному та волого - тепловому обладнанні; виконання зразків з'єднувальних, крайових та оздоблювальних машинних швів.

2 МОДУЛЬ:

Змістовий модуль 2.1. Технологія обробки поясних виробів

Тема 4. Початкова обробка основних деталей штанів та спідниць.

Тема 5. Особливості обробки кишень у поясних швейних виробах.

Тема 6. Технологічні процеси обробки застібок, верхніх та нижніх зrzів поясних швейних виробів.

Практичні заняття:

1. Обробка кишень, розташованих в швах.

2. Обробка прорізних кишень.

3. Обробка застібок в спідницях (на звичайну та потаємну застібки-бліскавки).

4. Обробка верхніх зrzів в спідницях (обшивкою та пришивним поясом).

5. Обробка нижніх зrzів чоловічих штанів з манжетою і без манжет.

5 завдань спрямовані на виконання окремих вузлів поясних виробів, а саме: виточок; кишень у поясних виробах; варіанти обробки застібок в поясних виробах; варіанти обробки верхніх і нижніх зrzів поясних виробів.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних та практичних занять. Самостійна робота студента складається з доопрацювання виконання практичних завдань, які є елементами модулів, завершення робіт та підготовки до заліку, а також (за бажанням) написання тез доповідей для участі в студентських наукових конференціях.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базою навчального тезаурусу дисципліни «Технологія швейних виробів» є складений за авторською методикою курс, який розкриває сутність технологічних процесів виготовлення одягу. Матеріал ілюструється відповідними зразками обробки окремих вузлів швейних виробів. Дисципліна викладається українською мовою із застосуванням інших мов (російської, англійської) задля більш природного тлумачення певних дефініцій, спеціальних термінів та першоджерел.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчально-інформаційні матеріали, у тому числі актуальні розробки, дані про сучасні технологічні процеси і обладнання, майстер-класи по технологічній обробці вузлів тощо, можна переглянути у мережі Інтернет; посилання на них надаються викладачем під час занять, або за проханням студента після закінчення лекції, а також в процесі електронного листування.

Також усі додаткові матеріали можна переглянути за умови приєднання до чату групи в Telegram.

НЕОБХІДНІ МАТЕРІАЛИ ТА ОБЛАДНАННЯ

Обов'язковою умовою для студента є ведення записів під час лекцій. Для цього необхідно мати зошит формату А-4 (бажано у клітинку), ручку та олівець. Для практичних занять необхідно мати: бавовняну тканину (бязь), закрійні ножиці, швейні булавки та голку, різачок, білі нитки. В майстерні є необхідне обладнання – розкрайний стіл, прасувальна дошка з праскою, універсальні та спеціальні швейні машини. Під час самостійної роботи студенти продовжують і завершують роботу над практичними завданнями, початими в аудиторні часи, тому бажано мати вдома швейну машину (це є необхідним за умов дистанційного навчання).

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. На проведення занять з дисципліни розповсюджуються загальноприйняті норми і правила поведінки у закладі вищої освіти, а також правила безпечної роботи в майстерні, особливо з гострими інструментами (ножиці, голки) та електричними пристроями (швейне обладнання, праска). Під час заняття не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, будь то занадто гучне спілкування, чи користування мобільними телефонами. З боку викладача вітається активна участь студента і його власна думка в обговоренні актуальних питань, що розглядаються.

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби або іншої важливої причини викладач має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з навчальною частиною та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять викладач інформує студентів через старосту групи.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Пропуски занять без поважних причин недопустимі (причини пропуску мають бути підтверджени). Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті представити виконану роботу. Під час дистанційної форми навчання присутність на занятті зараховується лише при постійно увімкненій камері. Якщо камера студента вимкнена, то заняття вважається пропущеним. Не допускається відвідування студентом занять з іншою підгрупою.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх роботах: доповідях, проектних розробках, рефератах, повідомленнях тощо). Кожен випадок порушення академічної доброчесності розглядається як ситуація, що негативно впливає на рейтинг і оцінку роботи студента. У разі вияву plagiatu – копіювання в статті/рефераті чужих матеріалів без посилання на справжнього автора чи оригінал виробу (твору), студент не тільки не отримує балів, але й стає суб'єктом обговорення та покарання згідно положення «Про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв» (<https://ksada.org/doc/polojenna-honesty-2020.pdf>).

Корисні посилання:

<https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/statty-a-akademichna-dobrochesnist-325783.html>
<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnistshho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ З КУРСУ І РОЗПОДІЛ БАЛІВ

<i>Дати заняття визначаються розкладом.</i>	1	лекція	Загальні відомості про асортимент та конструкцію швейних виробів. Засоби з'єднання деталей. Ручні стібки та строчки. Волого-теплова обробка (ВТО) деталей. Клейові з'єднування при виготовленні швейних виробів.	4	конспект	
	1	практика	Опанування та виконання ручних стібків та строчек. Завдання № 1.	4	зразки виконаних ручних і машинних строчек	5
	2	практика	Опанування та виконання простих машинних операцій на універсальному та спеціальному обладнанні. Завдання № 2.	4	зразки виконаних ручних і машинних строчек	5
	2	лекція	Машинні стібки та строчки. Класифікація машинних швів.	4	конспект	
	2	практика	Виконання з'єднувальних машинних швів. Завдання № 3.	4	зразки виконаних швів	10
	2	практика	Виконання крайових машинних швів. Завдання № 4.	4	зразки виконаних швів	10
	2	практика	Виконання оздоблювальних машинних швів. Завдання № 5.	4	зразки виконаних швів	10
	3	лекція	Обробка дрібних деталей. Обробка воланів, шлярок, рюш та з'єднування їх з основними деталями швейних виробів.	2	конспект	
Загальна кількість балів за Модуль 1						40

<i>Дати заняття визначаються розкладом.</i>	2 МОДУЛЬ					
	Технологія обробки поясних виробів					
	4	лекція	Початкова обробка основних деталей штанів та спідниць	2	конспект	
	4	лекція	Особливості обробки кишень у поясних швейних виробах.	4	конспект	
	4	практика	Обробка кишень в швах поясних виробів. Завдання № 6.	4	зразки виконаних кишень	10
	4	практика	Обробка прорізних кишень поясних виробів. Завдання № 7.	4	зразки виконаних кишень	10
	5	лекція	Технологічні процеси обробки застібок, верхніх та нижніх зрізів поясних швейних виробів.	4	конспект	
	5	практика	Обробка застібок в спідницях (на звичайну та потаємну застібки-бліскавки). Завдання № 8.	4	зразки виконаних застібок	10
	5	практика	Обробка верхніх зрізів в спідницях (общивкою та пришивним поясом). Завдання № 9.	4	зразки виконаних вузлів	15

	5	практика	Обробка нижніх зрізів чоловічих штанів з манжетою і без манжет. Завдання № 10.	4	зразки виконаних застібок	15
Загальна кількість балів за Модуль 2						60
Загальна кількість балів за 1 семестр						100

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Рубіжний контроль знань здійснюється шляхом проведення перегляду виконання етапного практичного завдання. Підсумковою формою контролю опанування і закріплення знань з дисципліни «Технологія швейних виробів» є залік, що проводиться позакінченням семестру. Загальна оцінка виставляється за результатами етапних модульних переглядів, а також з урахуванням рівня участі студента в конкурсах (виставках), оцінки виконаних виробів та регулярності відвідування занять. На оцінку може позитивно вплинути написання статті або участь студента в конкурсах (виставках).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Бали		Критерії оцінювання
A+	98–100	Студент в повному обсязі опанував лекційний матеріал і якісно виконав практичну роботу. Готові зразки вузлів виконані та презентовані якісно. Крім того, опанував самостійно і виконав додаткові зразки вузлів.
A	95–97	Студент регулярно працював і у повному обсязі виконав практичну роботу. Презентація готової роботи в повному обсязі, якісна та акуратна.
A-	90–94	Студент регулярно працював і у повному обсязі виконав практичну роботу. Презентація готової роботи в повному обсязі.
B	82–89	Студент добре опанував матеріал практичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок, що можуть стосуватися презентації.
C	75–81	Студент повністю опанував матеріал та виконав практичну роботу, але працював без творчого підходу. Припустився помилок при виконанні та оформленні готових зразків вузлів.
D	64–74	Студент працював нерегулярно і не в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу. Готові вузли виготовлені на недостатньому професійному рівні, презентація оформлена неохайно.
E	60–63	Студент працював нерегулярно і не в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу. Готові вузли виготовлені неякісно, презентація підготовлена неохайно.

FX	35–59	Студент на впорався із основними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду.
F	0–34	Студент не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевірками та не склав заліку.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність на заняттях, участь у житті групи, написання рефератів, виступу на конференції та публікацію тез у збірнику матеріалів студентської конференції, або у фаховому виданні. Максимальна кількість балів-бонусів – 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

На заняттях викладач рекомендує додаткові джерела за фахом зожної окремої теми.

Основна література:

1. Бакан Л.А. Ниткові з'єднування швейних виробів. Частина 1: навчальний посібник / Л. А. Бакан, Л. Б. Білоцька, С. Ю. Лозовенко, Т. О. Полька. – К. : КНУТД, 2017. – 212 с.
2. Батраченко Н.В., Головінов В. П., Каменєва Н. М. Технологія виготовлення жіночого одягу. – К.: Вікторія, 2000. – 512 с.
3. Білоусова Г.Г. Методи обробки швейних виробів: Навч.посіб / Г.Г. Білоусова, М.В. Колосніченко, Л.О. Масловська, А.В. Курганський. - К. : МВЦ «Медінформ», 2007. – 292 с.
4. Борецька Є.Я., Малюга П. М. Технологія виготовлення легкого жіночого та дитячого одягу: Навч. посібник. – К.: Вища шк., 1992. – 367 с.
5. Головніна М.В., Михайлєць В. М., Ямпольська А. М. Обробка деталей швейних виробів. – К.: Техніка, 1992. – 103 с.
6. Енциклопедія швейного виробництва. Навчальний посібник. – К.: «Самміт-книга», 2010. – 968 с.
7. Єжова О.В. Інформаційні технології у створенні швейних виробів / О.В. Єжова. – Кіровоград : ФОП Александрова М.В., 2015. – 220 с.
8. Єжова О.В. Технологія оброблення швейних виробів : 2-ге вид. перероб. та доповн. [текст] Навчальний посібник / О.В. Єжова, О.В. Гур'янова. –К. : Центр учебової літератури, 2017. -256 с.
9. Лазур К.Р., Олійник Т.М. Швейне виробництво та матеріалознавство: словник / К. Р. Лазур, Т.М. Олійник. – Львів : Новий Світ – 2000, 2012. – 246 с.
10. Нечіпор С.В. Технологія виготовлення одягу: посібник для професійно-технічних училищ: 2-ге вид. випр. і доп. / С. В. Нечіпор. – Луцьк: ПП Іванюк В. П. – 2006. – 405 с.
11. Основи технології виробів. Частина 1. Конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» денної та заоч. форм здобуття освіти спец.: 182 Технології легкої промисловості, 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості), 015.23 Професійна освіта (Дизайн) / Т. І. Попова ; Укр. інж.-пед. акад. – Харків : УПА, 2020. – 46 с.
12. Основи технології виробів. Частина 2. Конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» денної та заоч. форм здобуття освіти спец. : 182 Технології легкої промисловості, 015 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості), 015.23 Професійна освіта (Дизайн) / Т. І. Попова ; Укр. інж.-пед.

- акад. – Харків : УПА, 2020. – 52 с.
13. Російсько-український словник технічних термінів (легка промисловість) / А. П. Грицева, Г. М. Драпак, О. М. Коханко та ін. – К.: Вища школа, 1997. – 319 с.

Допоміжна література:

1. Богушко О.А. Геометрія поверхонь одягу / О.А. Богушко, В.І. Маліновський, А.Є. Святкина. – К. : Освіта України, 2009. – 192 с.
2. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу: Навчальний посібник / М.В. Колосніченко, Л.І. Зубкова, К.Л. Пашкевич та ін. – К. : Освіта України, 2010. – 236 с.
3. Ніколаєва Т.В. Тектоніка формоутворення костюма / Т.В. Ніколаєва. – К. : Арістей, 2008. – 340 с.
4. Модя і одяг. Основи проектування та виготовлення одягу : навч.посібник / М.В. Колосніченко, К.Л. Процик. –К. : КНУТД, 2011. - 238 с.
5. Пашкевич К.Л. Конструювання дитячого одягу / К.Л. Пашкевич, Т.М. Баранова. –К. : НВЦ Профі, 2012. – 326 с.
6. Пашкевич К.Л. Проектування тектонічних форм одягу з урахуванням властивостей тканин: Монографія. – К. : ПП «НВЦ «Профі», 2015. – 364 с.
7. Розробка колекцій одягу: Навчальний посібник / А.М. Малинська, К.Л. Пашкевич, М.Р. Смирнова, О.В. Колосніченко - К.: ПП НВЦ Профі, 2014.-140 с.
8. Славінська А.Л. Побудова лекал деталей одягу різного асортименту / А.Л. Славінська. – Хмельницький: ТУП, 2002. – 142 с.
9. Славінська А.Л. Основи модульного проектування одягу: монографія / А.Л. Славінська. – Хмельницький: ХНУ, 2007. – 167 с.
10. Славінська А.Л. Методи типового проектування одягу / А.Л. Славінська. – Хмельницький: ХНУ, 2012. – 179 с.
11. Супрун Н.П. Конфекціонування матеріалів для одягу. / Н.П. Супрун, Л.В. Орленко, Е.П. Дрегуляс, Т.О. Волинець. – К. : Знання, 2005. – 159 с.
12. Чайковська А.Е. Матеріалознавство в дизайні одягу. / А.Е. Чайковська, Т.М. Ткачова. – К. : Науковий світ, 2004. – 192 с.
13. Mykola Riabchukov, Alexandre Alexandrov, Yuriy Sychov, Tetiana Popova, Svitlana Nechipor. Magnetic nanotechnology in the production of foamed textile materials for medical purposes. Vlakna a Textil Journal/ Slovakia. SCOPUS Chemical Abstracts World Textiles. Volume 28, September 2021. - P. 66-71